

This question paper contains 11 printed pages]

CZ—302—2019

FACULTY OF COMMERCE

B.Com. (Third Year) (Fifth Semester) EXAMINATION

MARCH/APRIL, 2019

MANAGEMENT ACCOUNTING—I

(Wednesday, 20-3-2019)

Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon

Time—2 Hours

Maximum Marks—40

N.B. :— (i) Attempt All questions.

(ii) Figures to the right indicate full marks.

(iii) Use of simple non-programmable calculator is allowed.

(iv) Working notes are necessary which carry marks.

(i) सर्व प्रश्न सोडवा.

(ii) उजवीकडील दिलेली संख्या पूर्ण गुण दर्शवितात.

(iii) साधा प्रोग्राम न भरता येणारा गणकयंत्र वापरास परवानगी आहे.

(iv) कार्यकारी टिपणी अनिवार्य आहे, तिचे गुण आहेत.

1. Shri Ganesh Company Akluj provides you the following information, calculate : 10

(i) P/V ratio

(ii) Fixed cost

(iii) Sales required to earn profit of ₹ 60,000

(iv) Break-even point.

The selling price per unit is ₹ 100. The company sold in two successive periods 28,000 units and 36,000 units and has incurred as loss of ₹ 40,000 and earned ₹ 40,000 as profit respectively.

P.T.O.

श्री गणेश कंपनी अकलुज तुम्हाला खालील माहिती पुरवित आहे. आगणन करा :

- (i) लाभमात्रा अनुपात
- (ii) स्थिर परिव्यय
- (iii) ₹ 60,000 नफा मिळवण्यासाठी आवश्यक विक्री.
- (iv) समविच्छेदन बिंदू.

विक्री किंमत प्रति नग ₹ 100 एकापाठोपाठच्या दोन कालावधी मध्ये कंपनीने 28,000 व 36,000 नगाची विक्री केली आणि अनुक्रमे ₹ 40,000 तोटा व ₹ 40,000 नफा झाला.

Or

(किंवा)

From the following information find out :

- (i) Break-even point (Sales in Rupees and Units)
- (ii) Profit-Volume ratio
- (iii) Profit on the sales of ₹ 3,00,000
- (iv) Sales required for the profit ₹ 65,000

Material per unit	₹ 4
Labour per unit	₹ 3
Variable cost	100% of wages/labour
Fixed cost	₹ 12,000
Selling cost per unit	₹ 15
Sales unit	12,000

खाली दिलेल्या माहितीवरून शोधून काढा :

- (i) समविच्छेदन बिंदू (विक्री व एकक)
- (ii) लाभमात्रा अनुपात
- (iii) ₹ 3,00,000 विक्रीवरील लाभ
- (iv) ₹ 65,000 नफा कमविण्याकरिता विक्री

सामग्री प्रति एकक	₹ 4
मजूरी प्रति एकक	₹ 3
चल व्यय मजूरीच्या	100%
स्थिर व्यय	₹ 12,000
विक्री किंमत प्रति एकक	₹ 15
विक्रीत एकक	12,000

2. The following are the Balance Sheets of Gauri Co. Ltd. as 31-12-2016 and 31-12-2017 : 10

Balance Sheets

Liabilities	31-12-2016 (₹)	31-12-2017 (₹)
Share Capital	1,00,000	1,00,000
General Reserve	30,000	35,000
Profit and Loss A/c	16,000	34,000
Creditors	50,000	32,000
Bank overdraft	8,000	17,000
Unpaid expenses	1,000	2,000
	2,05,000	2,20,000
Assets	31-12-2016 (₹)	31-12-2017 (₹)
Fixed Assets	1,40,000	1,16,000
Investments	30,000	40,000
Stock	15,000	30,000
Debtors	10,000	20,000
Bills receivable	4,000	5,000
Cash	1,000	5,000
Preliminary expenses	5,000	4,000
	2,05,000	2,20,000

Prepare statement showing changes in working capital.

P.T.O.

गौरी कं. लि. मर्यादितचे 31-12-2016 आणि 31-12-2017 वर्षाची स्थितीविवरणे खालील प्रमाणे आहेत :

देयता	31-12-2016 (₹)	31-12-2017 (₹)
भाग भांडवल	1,00,000	1,00,000
सामान्य संचिती	30,000	35,000
लाभालाभ लेखा	16,000	34,000
उत्तमर्ण	50,000	32,000
अधिकोष अधिविकर्ष	8,000	17,000
अदत्त खर्च	1,000	2,000
	2,05,000	2,20,000
संपत्ती	31-12-2016 (₹)	31-12-2017 (₹)
स्थिर संपत्ती	1,40,000	1,16,000
गुंतवणुक	30,000	40,000
स्कंध	15,000	30,000
ऋणको	10,000	20,000
प्राप्य विपत्रे	4,000	5,000
रोख	1,000	5,000
प्रारंभिक व्यय	5,000	4,000
	2,05,000	2,20,000

कार्यकारी भांडवलात बदल दर्शविणारे विवरण तयार करा.

WT

(5)

CZ—302—2019

Or

(किंवा)

The summarised Balance Sheets of Sujata Ltd. as on 31st Dec. 2016 and 31st Dec. 2017 are given below :

Balance Sheets

Liabilities	2016 (₹)	2017 (₹)
Share Capital	4,50,000	4,50,000
General Reserve	3,00,000	3,10,000
Profit and Loss A/c	56,000	68,000
Creditors	1,68,000	1,34,000
Provision for Taxation	76,000	18,000
Mortgage Loan	—	2,70,000
Total	10,50,000	12,50,000
Assets	2016 (₹)	2017 (₹)
Fixed Assets	4,00,000	3,20,000
Investments	50,000	60,000
Stock	2,40,000	2,10,000
Debtors	2,10,000	4,55,000
Bank	1,50,000	2,05,000
Total	10,50,000	12,50,000

P.T.O.

Additional Information :

- (i) Investments costing ₹ 8,000 were sold during the year 2017 for ₹ 8,500.
- (ii) Provision for tax made during the year was ₹ 9,000.
- (iii) During the year part of the fixed assets costing ₹ 10,000 was sold for ₹ 12,000 and the profit was included in the Profit and Loss A/c.
- (iv) Dividend paid during the year 2017 amounted to ₹ 40,000.

You are required to prepare Fund Flow Statement.

सुजाता लिमिटेडची संक्षिप्त स्थिती-विवरणे 31 डिसें. 2016 आणि 31 डिसें. 2017 ची खालील प्रमाणे आहेत :

स्थिती-विवरणे

देयता	2016 (₹)	2017 (₹)
भाग भांडवल	4,50,000	4,50,000
सामान्य संचिती	3,00,000	3,10,000
लाभालाभ खाते	56,000	68,000
उत्तमर्ण	1,68,000	1,34,000
कर तरतूद	76,000	18,000
तारण कर्ज	—	2,70,000
एकूण	10,50,000	12,50,000
संपत्ती	2016 (₹)	2017 (₹)
अचल संपत्ती	4,00,000	3,20,000
गुंतवणूक	50,000	60,000
शिल्लक माल	2,40,000	2,10,000
अधमर्ण	2,10,000	4,55,000
अधिकोष	1,50,000	2,05,000
एकूण	10,50,000	12,50,000

अतिरिक्त माहिती :

- (i) ₹ 8,000 लागत मुल्यांची गुंतवणूक ₹ 8,500 ला 2017 वर्षी विकण्यास आली.
- (ii) चालु वर्षी ₹ 9,000 ची कर तरतुद करण्यात आली.
- (iii) ₹ 10,000 लागत मुल्याची अचल संपत्ती ₹ 12,000 ला विकण्यात आली, झालेला नफा लाभालाभ खात्यात समाविष्ट झालेला आहे.
- (iv) 2017 या वर्षात ₹ 40,000 चा लाभांश देण्यात आला. तुम्हाला निधी प्रवाह विवरण तयार करावयाचे आहे.

3. From the following particulars prepare a production budget of Shri Tirupati Company Ltd. Bangalore, for the year ended on 31st December, 2017 : 10

Product	Sales (Units) (As per Sales Budgets)	Estimated Stocks (Units)	
		1st Jan. 2017	31st Dec. 2017
X	4,50,000	42,000	45,000
Y	3,00,000	15,000	43,500
Z	2,10,000	24,000	24,000

श्री तिरुपती कंपनी मर्यादित बॅंगलोर या कंपनीच्या पुढील माहितीच्या आधारे 31 डिसेंबर, 2017 ला संपणाऱ्या वर्षासाठी उत्पादन आयव्ययक तयार करा :

उत्पादन	विक्री (नग) (विक्री आयव्ययकनुसार)	अंदाजित स्कंध (नग)	
		1 जाने. 2017	31 डिसें. 2017
X	4,50,000	42,000	45,000
Y	3,00,000	15,000	43,500
Z	2,10,000	24,000	24,000

P.T.O.

Or

(किंवा)

The Anita Tiles Ltd. manufactures two brands of tiles one sold under the name of Silver and another under the name of Grey. The sales departments of the company has three departments in different area of country. The sales budgets for the year ending on 31st Dec., 2017 were Silver, Department-I 8,00,000 quantity, Department-II 13,28,000 quantity, Department-III 5,20,000 quantity and Grey Department-I 10,00,000 quantity, Department-II 16,00,000 quantity, Department-III 1,20,000 quantity. Sales prices are ₹ 8 and ₹ 6 in all departments for Silver and Grey respectively.

It is estimated that by forced sales promotions the sale of Grey in Department-I will increase by 4,00,000 nos. It is also expected that by increasing production and arranging extensive advertisement Department-III will be enabled to increase the sale of Grey by 1,20,000 nos. It is recognised that the estimated sales by Department-II represent on unsatisfactory targets. It is agreed to increase both estimate by 20%.

Prepare a sales budget for the year ending on 31st Dec. 2017.

दि. अनिता टाइल्स लि. यांच्याकडून सिल्वर आणि ग्रे या नावाने टाइल्सचे उत्पादन आणि विक्री केली जाते. कंपनीचे देशात विविध भागात तीन विक्री विभाग आहेत. 31 डिसेंबर 2017 रोजी संपणाऱ्या वर्षाकरिता विक्री अंदाजपत्रक पुढील प्रमाणे आहे. सिल्वर विभाग-I 8,00,000 नग, विभाग-II 13,28,000 नग, विभाग-III 5,20,000 नग आणि ग्रे-विभाग-I 10,00,000 नग, विभाग-II 16,00,000 नग, विभाग-III 1,20,000 नग. सर्व विभागातील सिल्वर आणि ग्रे उत्पादनाच्या किंमत अनुक्रमे ₹ 8 आणि ₹ 6 या प्रमाणे आहेत.

प्रभावी विक्री जाहिराती मुळे अंदाजित विक्री मध्ये वाढ होणे अपेक्षित आहे. ग्रे विभाग-I मध्ये ग्रेच्या विक्रीत 4,00,000 नगाने वाढ अपेक्षित आहे. तर मोठ्या प्रमाणातील जाहिराती मुळे आणि उत्पादन वाढीमुळे विभाग-III मध्ये ग्रेची 1,20,000 नगाने विक्री वाढ अपेक्षित आहे.

विभाग-II मध्ये असे निदर्शनास आले की दोन्ही उत्पादनाची विक्रीचे लक्ष समाधानकारक नाही. असे सर्व सहमतीने ठरविण्यात आले की, दोन्ही उत्पादनाची विक्री मध्ये वाढ 20% अपेक्षित आहे.

31 डिसेंबर, 2017 रोजी संपणाऱ्या वर्षाकरिता विक्रीचे अंदाजपत्रक तयार करा.

4. The Balance Sheets of Mr. Ajit as on 1-4-2017 and 31-3-2018 were as follows :

Balance Sheets

Liabilities	1-4-2017	31-3-2018	Assets	1-4-2017	31-3-2018
	(₹)	(₹)		(₹)	(₹)
Creditors	40,000	47,000	Cash	10,000	5,000
Loan from Sujit	25,000	—	Debtors	30,000	52,000
Loan from Central Bank	40,000	50,000	Stock	35,000	25,000
Capital	1,25,000	1,50,000	Machinery	80,000	55,000
			Land	40,000	50,000
			Building	35,000	60,000
	2,30,000	2,47,000		2,30,000	2,47,000

Additional Informations :

- (i) During the year machine costing ₹ 10,000 (accumulated depreciation ₹ 3,000) was sold for ₹ 5,000.
- (ii) The provision for depreciation against machinery as on 1-4-2017 and 31-3-2018 were ₹ 25,000 and ₹ 40,000 respectively.
- (iii) Net profit for the year amounted to ₹ 45,000.

Prepare Cash Flow Statement according to Revised Accounting Standard-3. 10

P.T.O.

मि. अजित ची 1-4-2017 व 31-3-2018 ची स्थिती-विवरणे थोडक्यात पुढे दिलेली आहे :

स्थिती-विवरणे

देयता	1-4-2017 (₹)	31-3-2018 (₹)	संपत्ती	1-4-2017 (₹)	31-3-2018 (₹)
उत्तमर्ण	40,000	47,000	रोख	10,000	5,000
सुजितचे कर्ज	25,000	—	ऋणको	30,000	52,000
केंद्रीय बँकेचे कर्ज	40,000	50,000	स्कंध	35,000	25,000
भांडवल	1,25,000	1,50,000	यंत्र	80,000	55,000
			भूमी	40,000	50,000
			इमारत	35,000	60,000
	2,30,000	2,47,000		2,30,000	2,47,000

अन्य माहिती :

- (i) प्रचलित वर्षी एक यंत्र ₹ 5,000 ला विकण्यात आले. त्याचे परिव्यय मूल्य ₹ 10,000 होते, व त्यावर संचित अवक्षयण ₹ 3,000 आहे.
- (ii) 1-4-2017 रोजी ₹ 25,000 व 31-3-2018 रोजी ₹ 40,000 यंत्रावर अवक्षयणाची तरतुद अनुक्रमे होती.
- (iii) या वर्षीचा शुद्ध लाभ ₹ 45,000 होता.
- रोख प्रवाह विवरण सुधारित AS-3 प्रमाणे तयार करा.

Or

(किंवा)

Write short notes on the following :

- (i) Write nature of management accounting.
- (ii) Explain tools and techniques of management accounting.

खालीलवर संक्षिप्त टिपा लिहा :

- (i) व्यवस्थापन लेखाकर्माचे स्वरूप लिहा.
- (ii) व्यवस्थापन लेखाकर्माचे साधने आणि तंत्रे स्पष्ट करा.